

สถานภาพของทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการ เกษตรของทบวงมหาวิทยาลัย

นางพะ เยาว์ สุจริต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

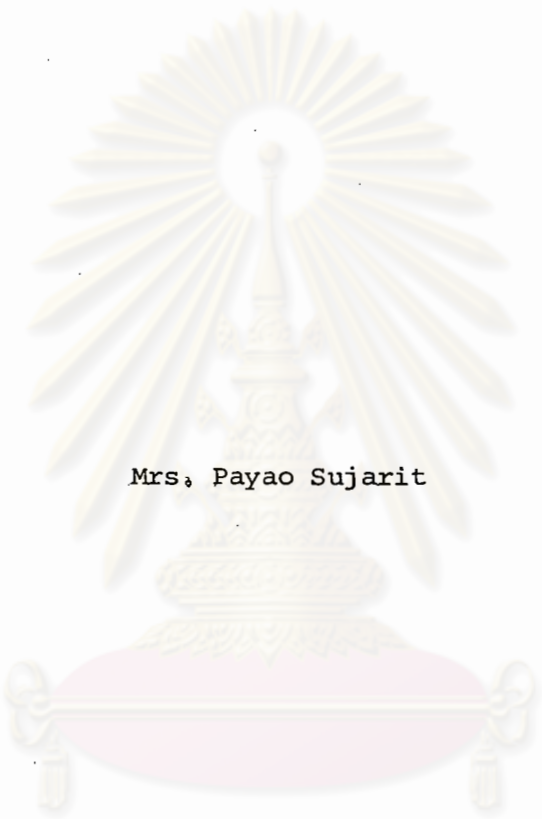
พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-633-4

015064

117112525

THE STATUS OF AGRICULTURAL STUDENT
FINANCIAL AID UNDER THE AUSPICES
OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

Mrs. Payao Sujarit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถานภาพของทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการ เกษตรของทบวงมหาวิทยาลัย

โดย นางพะเยาว์ สุจริต

ภาควิชา อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

Handwritten signature of Dr. Supradit Churnnate in black ink.

..... คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชูขนาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Handwritten signature of Dr. Sukanya Waiwilaiwong in black ink.

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชววิไลวงค์)

Handwritten signature of Dr. Ritakorn Bunnu in black ink.

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช)

Handwritten signature of Dr. Patep Methakunwattana in black ink.

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สถานภาพของทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการเกษตรของทบวงมหาวิทยาลัย
ชื่อนิสิต	นางพะเยาว์ สุจริต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ
ภาควิชา	อุดมศึกษา
ปีการศึกษา	2527

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา สถานภาพปัจจุบันและการดำเนินงานของโครงการทุนอุดหนุนการศึกษาทางด้านการเกษตรของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นทุนสาธารณะกุศล โดยได้รับการบริจาคจากธุรกิจเอกชนเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ประพฤติดี เรียนดี แล้วสอบถามความคิดเห็นทั้งด้านผู้ให้ทุน ผู้รับทุน และผู้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักเกณฑ์วิธีการต่าง ๆ ของโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงโครงการต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษา และสถานภาพของผู้ได้รับทุนในขณะที่ขอรับทุน สัมภาษณ์ผู้ให้ทุนและผู้บริหารโครงการ และศึกษาความคิดเห็นของผู้ได้รับทุนที่จบการศึกษาแล้วร้อยละ 50 ของประชากรคิดเป็นจำนวน 149 คน และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งหมดจำนวน 107 คน ข้อมูลจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและความที่ร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาเอกสารพบว่า การให้ทุนอุดหนุนการศึกษาทางด้านการเกษตรนี้ เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยบริษัทเอกชนได้ให้ทุนอุดหนุนนิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ มีความประพฤติดี และเรียนดี ที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาการเกษตรหรือสาขาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเกษตร และสาขา

โภชนาการและอาหาร ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้รับมอบให้ดำเนินการประสานงาน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ขยายโครงการโดยการขอรับความช่วยเหลือจากบริษัทเอกชน จนถึงปัจจุบันมีจำนวนทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการเกษตรที่ให้แก่บัณฑิต นักศึกษาคิดเป็นจำนวน 714 ทุน หลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ในการดำเนินการให้ทุนแก่นักศึกษาคิดเป็นจำนวน 714 ทุน นักศึกษากำหนดแตกต่างกันในแต่ละทุน เช่น การจัดสรรทุน การคัดเลือกผู้สมัครขอรับทุน คุณสมบัติของผู้สมัครขอรับทุน จำนวนเงินในแต่ละทุน บางทุนกำหนดเงื่อนไขให้รายงานผลการ ศึกษาและจัดการฝึกงานให้ด้วย

จากการสำรวจผู้ได้รับทุน สถานภาพของผู้ได้รับทุนส่วนใหญ่เป็นชาย มีภูมิลำเนาอยู่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบิดามารดาเป็นเกษตรกร มีรายได้ไม่แน่นอน ผลการเรียนส่วนใหญ่ อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสะสม 2.50 ขึ้นไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย และมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังจากจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพ เป็นลูกจ้างเอกชน รองลงมาคือรับราชการ ลักษณะอาชีพส่วนใหญ่เป็นงานด้านการเกษตรและ เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร เครื่องหนึ่งของผู้จบการศึกษาร่วมทำกิจกรรม เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร ความคิดเห็นของผู้รับทุนเห็นว่าควรให้ทุนโดยระบุนสาวิชาและสถาบันการศึกษา การคัดเลือก ผู้สมัครขอรับทุนควรให้สถาบันการศึกษากลับมารอง เสนอทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาคัด เลือก คุณสมบัติของผู้สมัครขอรับทุนที่ควรกำหนดคือ ขาดแคลนทุนทรัพย์ ประพฤติดี เรียนดี ไม่ได้รับทุน อื่นอยู่ขณะขอรับทุนนี้ ไม่ควรกำหนดชั้นปีที่ศึกษา และควรกำหนดค่าระดับเฉลี่ยสะสม 2.50 ขึ้นไป จำนวนเงินทุนต่อทุนต่อปีควรเท่ากับ 5,000 บาท ควรให้มีการรายงานผลการศึกษาและการฝึกงาน ในระหว่างปีที่ได้รับทุนด้วย และจากคำถามปลายเปิด ผู้ได้รับทุนต้องการความช่วยเหลือด้านการ แนะแนวอาชีพการศึกษาและปัญหาส่วนตัวด้วย

3. จากการสัมภาษณ์พบว่า เหตุจูงใจในการให้ทุนการศึกษาด้านการเกษตรเกิดจาก การขอความช่วยเหลือของทบวงมหาวิทยาลัย การสำนึกในบุญคุณของการเกษตรและเกษตรกร เนื่องจากทำธุรกิจด้านการเกษตรอยู่ และเกิดจากความต้องการช่วยเหลือสังคม เพราะเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมและประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร วัตถุประสงค์ก็คือ เพื่อการกุศล เพื่อให้ผู้ได้รับทุนได้ไปทำงานในชนบทเพื่อรับใช้ท้องถิ่น เมื่อจบการศึกษาแล้ว การ

จัดสรรทุนส่วนใหญ่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดโดยพยายามกระจายทุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ อย่างทั่วถึง มีเพียงทุนเดียวที่ผู้ให้ทุนกำหนดเองโดยระบุสาขาวิชาเป็นหลัก คุณสมบัติของผู้สมัครขอรับทุนนั้น ส่วนใหญ่พิจารณาการขาดแคลนทุนทรัพย์ ประพฤติดี เรียนดี เป็นหลัก มีเพียงทุนเดียวที่เน้นการ เรียนดีควบคู่กับการขาดแคลนทุนทรัพย์ ปัญหาและอุปสรรคระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยและผู้ให้ทุนการศึกษาไม่มี ถ้าทบวงมหาวิทยาลัยทำได้ ทางผู้ให้ทุนก็ขอให้มีการรายงานผลการให้ทุนด้วย ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาการประสานงานระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงโครงการ ทบวงมหาวิทยาลัยควรดำเนินการปรับปรุงโครงการนี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีการจัดสรรทุน การคัดเลือกผู้สมัครขอรับทุน การกำหนดคุณสมบัติของผู้รับทุนและเงื่อนไขต่าง ๆ ของทุน ตลอดจนการติดตามผู้ได้รับทุนเป็นระยะ ๆ และรายงานสรุปเสนอผู้บริหารและผู้ให้ทุนปีละ 1 หรือ 2 ครั้ง ในขณะเดียวกันควรให้ความช่วยเหลือด้านการแนะแนวอาชีพ การศึกษา และปัญหาส่วนตัวแก่ผู้ได้รับทุนด้วย โดยการขอความร่วมมือจากสถาบันต่าง ๆ ที่มีหน่วยงานแนะแนวอาชีพและการศึกษาอยู่แล้ว และควรมีการประเมินโครงการทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการ เกษตรนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title THE STATUS OF AGRICULTURAL STUDENT FINANCIAL AID
UNDER THE AUSPICES OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY
AFFAIRS

Name Mrs. Payao Sujarit

Thesis Advisor Associate Professor Pateep Methakunvuti, Ph.D.

Department Higher Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

The objective of this research was to study the information background, the present status, and the operation of the ministry of University Affairs' program of agricultural student financial aids. This program is the benevolent grant donated by private agencies to help support the university students who were short of funds, good students, and intelligent. The study was conducted by requesting the opinions from the grantees, the recipients, and the program administrators in for further enhancement of the program.

The research methodologies included the documentary research on the information background of the program, criteria and processes of the grant administration as well as the status of the recipients during the period of applying for the grants; and the interviews from the grantees' and program administrators' along with the recipients' opinions by selecting 149 graduates (or the percentage of 50) and 107 students as the sample for the study. Data collected from the documents,

interviews, and questionnaires were analyzed by content analysis and percentage.

The outcomes of the research could be summarized as follows:-

1. It was found from the documentary research that the agricultural student financial aids were initially granted by the private agencies in 1978 to the university students who were impoverished, intelligent, good students, and were studying in the agricultural or agricultural-oriented, or food or nutritional fields having the Ministry of University Affairs acted as the coordinator.

Subsequently in 1979, the Ministry of University Affairs extended the programs by requiring more grants from the private agencies until the grants total to the number of 714 at present. Each grant was differentiated in its criteria and process in administering the funds to the students, such as the allocation of funds, the selection of the recipients, qualification of the candidates, and the amount of money in each fund etc. Some grants also set up the conditions for the students to submit their reports as well as provide the workshop training to them.

From the survey of the status of the recipients, it derived that most were males, resided in the northeastern region, come from the peasant family with unstable income, and possessed the educational score at the average of 2.5 above.

2. Result obtained from the data analysis of the questionnaires indicated that most of the respondents were the males with residential area located in the northeastern region. After graduation, most hold

their career as the private employess with the career of civil officers as the next in line. Nature of the occupation was mostly, agricultural or agricultural-oriented, and half of the graduates did participate in the activities of the agricultural development. The recipients had the opinions that the grants should have been specified the subject fields and educational institutions, and the educational institutions should be provided the authority to screen the recipients primarily before submitting to the Ministry of University Affairs for the final selection. They proposed that the qualifications of the candidates should be specified strictly as the impoverished, intelligent, and good behaved students. The students should not be offered any other grants while applying for this one, and their studying classes should be flexible. The average educational score should be above 2.5. The amount of the funds per grant per annum should be equalled to 5,000 baht, and there should be the educational report and workshop training while retaining the grant. Besides, it was also discovered from the open-ended questions that the recipients need the assistance on the occupational and educational guidances as well as other personal problems.

3. It was found from the interviews that the motivations of these agricultural funds came from the assistance requested by the Ministry of University Affairs, from the appreciation of acknowledgement to agriculture and farmers pending to the involvement with agricultural businesses, and from the desire to help the society as Thailand was the agricultural country and population were mostly farmers. The main objective of this kind of grants was purely charitable with the intentions to promote the recipients to render their services to the society as well as to be the leaders in the agricultural development

activities in the rural area when graduated. Generally, the allocation of funds were chiefly operated by the Ministry of University Affairs with an attempt to distribute the funds thoroughly to various higher education institutions. Nonetheless, there was only on grant which the grantee specifies by itself by retaining the subject field as the criteria. As regards the qualification of the recipients, most of the grants were offered by considering the students' scarcity of funds, good behaviour, and good educational achievement as the criteria with an exception of a grant which emphasizes the good educational achievement in parallel with the lack of funds. There was no problem or obstacle between the Ministry of University Affairs and the grantess. If it was possible, the grantees require the Ministry to submit reports on the funds. Rather, most of the problems came from the coordination between the Ministry and the related higher education institutions.

Regarding the recommendations for improving the program, it is suggested that the Ministry of University Affairs should make an improvement in the following matters--the method of distribution of funds, the selection of recipients, the formulation of the qualification of the candidates and other conditions of the funds, as well as the periodical follow-up of the recipients and of summary reports submitted to the administrators or grantees at a period of once or twice a year. At the same time the recipients should be provided the assistance on the occupational and educational guidance along with some personal problems by requesting the cooperation from others institutions which own the agencies on occupational and educational guidance. Finally, it is recommended that there should also be an evaluation of the program of agricultural student financial aids.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งของท่าน
รองศาสตราจารย์ ปทีป เมธาคุณวุฒิ และคณาจารย์ในภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ข้าพเจ้าขอกราบ
ขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์อย่างมากจาก คุณนิรมล นนทะนาคร
หัวหน้างานแนะแนวอาชีพ และการศึกษา พร้อมทั้งคุณกฤตยศ บุญไทย นักวิชาการศึกษา 5 งาน
แนะแนวอาชีพ และการศึกษา กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย
ข้าพเจ้าขอขอบคุณอย่างยิ่งเช่นกัน

อนึ่งข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของนิสิตนักศึกษาผู้ที่ได้รับทุนที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
ส่งมาให้ข้าพเจ้า บางท่านจดหมายไปตกค้างอยู่ภูมิลำเนาเดิมเนื่องจากย้ายที่ทำงาน พอรับจดหมาย
ก็รีบส่งแบบสอบถามลงทะเลเวียนควนมาให้ก็มี บางท่านก็เขียนจดหมายมาอวยพรให้ข้าพเจ้าทำวิทยานิพนธ์
เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพื่อประโยชน์แก่อนุชนรุ่นหลังต่อไป ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกท่าน เป็น
อย่างยิ่ง และขอขอบคุณ คุณพงษ์ วิมุกตานนท์ ผู้จัดการทั่วไป บริษัทมิตซูบิ จ้ากัด คุณสมภพ ดิงธนาธิกุล
กรรมการผู้จัดการบริษัทน้ำมันปิโตรเลียมไทย จ้ากัด คุณชัชวาล ชลเกตุ หัวหน้างานการเงิน กองคลัง
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คุณสมศักดิ์ ศรียากร และคุณวิจิตรวงศ์ ชนะรัตน์
ผู้บริหารทุนการศึกษาเครือบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ คุณสุรีย์ พุดมันต์ ผู้จัดการฝ่ายการเงินและบัญชี บริษัท
ไทยน้ำทิพย์ จ้ากัด ซึ่งกรุณาให้สัมภาษณ์ด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดีเยี่ยม และขอขอบคุณสามีของข้าพเจ้า
ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา อนึ่งผลงานครั้งนี้จะสำเร็จ
ลุล่วงไปไม่ได้เลยถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์ในการพิมพ์จากบัณฑิตวิทยาลัย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ
พี่สมศรี คงรอด และเจ้าหน้าที่ทุกท่านด้วยความจริงใจ

ความดีของการวิจัยครั้งนี้ที่อาจพึงมีขึ้น ข้าพเจ้าขออุทิศความดีนี้ให้แก่ทุกท่านที่บริจาค
เงินทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ที่เรียนดี ประพฤติดี แต่ยากจน ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และที่บริจาคในอนาคต
ส่วนความบกพร่องของการวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

พะเยาว์ สุจริต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ลำดับขั้นตอนการรายงาน	9
2 บรรณคดีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความไม่เสมอภาคทางการศึกษาและแนวทางในการแก้ปัญหา	10
ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทางการศึกษากับโอกาสทางการศึกษา	13
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นิสิตนักศึกษา	15
ทุนอุดหนุนการศึกษา	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28

บทที่	หน้า
3	36
วิธีการดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4	39
ผลการวิจัย	39
5	78
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	99
ประวัติผู้เขียน	138

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สรุปทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522	41
2 สรุปทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523	42
3 สรุปทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2524	43
4 สรุปทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2525	44
5 สรุปทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526	45
6 สรุปเงินทุนการศึกษาผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521-2526	46
7 สถานภาพ วัตถุประสงค์ และเงื่อนไขของผู้ให้ทุน	54
8 จำนวนทุนและจำนวนเงินจำแนกตามปีการศึกษา	55
9 ทุนอุดหนุนการศึกษาจำแนกตามสถานับการศึกษา 2521-2526	56
10 ทุนอุดหนุนการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชาระหว่างปี 2521-2526	57
11 สถานภาพของผู้ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา	59
12 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
13 ข้อมูลการประกอบอาชีพ และกิจกรรมทางการเกษตรสำหรับ ผู้จบการศึกษาแล้ว	64
14 ความคิดเห็นของผู้ได้รับทุนที่จบการศึกษาแล้ว และกำลังศึกษาอยู่ เกี่ยวกับการให้ทุนโคระบุนสถานับและสาขาวิชา และการคัดเลือก ผู้สมัครขอรับทุน	66
15 ความคิดเห็นของผู้ได้รับทุนทั้งที่จบการศึกษาแล้ว และกำลังศึกษาอยู่ เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครขอรับทุน	68

ตารางที่

หน้า

16	ความคิดเห็นของผู้รับทุนทั้งที่จบการศึกษาแล้ว และที่กำลังศึกษาอยู่ เกี่ยวกับจำนวนเงินทุน เงื่อนไขและการฝึกงาน	70
17	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย